

Oliver Twist

or *The Parish Boy's Progress* Bentley's Miscellany serie van 1837 tot 1839

Richard Bentley, 3 boeken 1838

Illustrator : George Cruikshank

Oliver Twist or, The Parish Boy's Progress , is de tweede roman van de Engelse auteur Charles Dickens . Het werd oorspronkelijk gepubliceerd als een serie van 1837 tot 1839, en als een driedelig boek in 1838. [1] Het verhaal volgt de titulaire wees , die, nadat hij is opgegroeid in een werkhuis , ontsnapt naar Londen, waar hij een bende ontmoet. van jonge zakkenrollers onder leiding van de oudere crimineel Fagin , ontdekt de geheimen van zijn afkomst en maakt opnieuw contact met zijn overgebleven familie.

Oliver Twist portretteert op onromantische wijze het smerige leven van criminelen en legt de wrede behandeling van de vele weeskinderen in Londen in het midden van de 19e eeuw bloot. [2] De alternatieve titel, *The Parish Boy's Progress* , verwijst naar Bunyan 's *The Pilgrim's Progress* , evenals naar de 18e-eeuwse karikaturenreeks van de schilder William Hogarth , *A Rake's Progress* en *A Harlot's Progress* . [3]

In een vroeg voorbeeld van de sociale roman hekelt Dickens kinderarbeid , huiselijk geweld , de rekrutering van kinderen als criminelen en de aanwezigheid van straatkinderen . De roman is mogelijk geïnspireerd door het verhaal van Robert Blincoe , een wees wiens verslag van het werken als kinderarbeider in een katoenspinnerij in de jaren 1830 veel werd gelezen. Het is waarschijnlijk dat Dickens 'eigen ervaringen als jeugd ook hebben bijgedragen, aangezien hij op 12-jarige leeftijd twee jaar van zijn leven in het werkhuis doorbracht en vervolgens een deel van zijn opleiding miste. [4]

Oliver Twist is het onderwerp geweest van talloze aanpassingen, waaronder een film uit 1948 met dezelfde titel , met Alec Guinness in de hoofdrol als Fagin; een zeer succesvolle musical, *Oliver!* (zelf aangepast tot een meervoudig met een Academy Award bekroonde film uit 1968), en Disney's animatiefilm *Oliver & Company* in 1988. [5]

Publicaties

De roman werd voor het eerst gepubliceerd in maandelijkse afleveringen, van februari 1837 tot april 1839, in het tijdschrift *Bentley's Miscellany* . Het was oorspronkelijk bedoeld om deel uit te maken van de serie *The Mudfog Papers* van Dickens . [6] [7] [8] George Cruikshank leverde één staalets per maand om elke aflevering te illustreren. [9] De roman verscheen voor het eerst in boekvorm zes maanden voordat de eerste rangschikking was voltooid, in drie delen uitgegeven door Richard Bentley, de eigenaar van *Bentley's Miscellany* , onder het pseudoniem van de auteur, "Boz". Het bevatte 24 in staal gegraveerde platen van Cruikshank.

De eerste editie was getiteld: *Oliver Twist, or The Parish Boy's Progress* .

Seriële publicatiedata: [10]

- I - februari 1837 (hoofdstukken 1-2)
- II - maart 1837 (hoofdstukken 3-4)
- III - april 1837 (hoofdstukken 5-6)
- IV - mei 1837 (hoofdstukken 7-8)

V - juli 1837 (hoofdstukken 9-11)
VI - augustus 1837 (hoofdstukken 12-13)
VII - september 1837 (hoofdstukken 14-15)
VIII - november 1837 (hoofdstukken 16-17)
IX - december 1837 (hoofdstukken 18-19)
X - januari 1838 (hoofdstukken 20-22)
XI - februari 1838 (hoofdstukken 23-25)
XII - maart 1838 (hoofdstukken 26-27)
XIII - april 1838 (hoofdstukken 28-30)
XIV - mei 1838 (hoofdstukken 31-32)
XV - juni 1838 (hoofdstukken 33-34)
XVI - juli 1838 (hoofdstukken 35-37)
XVII - augustus 1838 (hoofdstukken 38 - deel van 39)
XVIII - oktober 1838 (conclusie van hoofdstuk 39-41)
XIX - november 1838 (hoofdstukken 42-43)
XX - december 1838 (hoofdstukken 44-46)
XXI - januari 1839 (hoofdstukken 47-49)
XXII - februari 1839 (hoofdstuk 50)
XXIII - maart 1839 (hoofdstuk 51)
XXIV - april 1839 (hoofdstukken 52-53)

Verhaallijn

Oliver Twist wordt geboren in een leven van armoede en ongeluk, opgegroeid in een werkhuis in het fictieve stadje Mudfog . De kinderen die daar werken krijgen heel weinig te eten; na zes maanden wordt er geloot, waarbij de verliezer om nog een portie pap vraagt . Oliver wordt aangewezen, en dus benadert hij de werkhuismanager, meneer Bumble, en vraagt nederig om nog een portie. Er ontstaat grote opschudding bij deze waargenomen daad van rebellie.

Oliver wordt uit het werkhuis gehaald en in dienst gesteld van begrafenisondernemer Mr. Sowerberry . Op een dag beledigt de onhandige medeleerling Noah Claypole Olivers moeder en ontstaat er een woedende fysieke woordenwisseling. Oliver vlucht naar Londen om een beter leven te zoeken.

Oliver sluit zich aan bij een beruchte crimineel die bekend staat als Fagin , die weesjongens opleidt tot zakkenrollers. Tijdens zijn training wordt Oliver opgepakt door zijn beoogde slachtoffer, een oude heer genaamd Mr. Brownlow. Brownlow neemt Oliver mee naar huis en zorgt voor hem. Terwijl Oliver herstelt, merken Brownlow en zijn huishoudster dat Oliver lijkt op een vrouw afgebeeld op een portret dat in het huis van Brownlow hangt.

Bill Sikes van Fred Barnard

Fagin stuurt een jonge vrouw genaamd Nancy , en haar beledigende minnaar, de overvaller Bill Sikes , om Oliver terug te brengen naar het hol van Fagin. Fagin dwingt hem mee te doen aan een inbraak. De overval loopt mis en Oliver komt terecht onder de hoede van de mensen die hij moest beroven: juffrouw Rose en haar voogd mevrouw Maylie.

Een mysterieus familielid van Oliver, alleen bekend als "Monks", werkt samen met Fagin om te voorkomen dat Oliver achter zijn verleden komt. Monks koopt meneer Bumble en zijn nieuwe vrouw, de weduwe Corney, om voor informatie over Oliver. Samen beschikken ze over een ring en medaillon die ooit van Olivers moeder waren. Nancy, gekweld door schuldgevoelens over haar rol in Olivers

ontvoering, bespioneert hen in het geheim en geeft de informatie door aan Rose Maylie, die het aan meneer Brownlow vertelt.

Noah Claypole, die zich sindsdien bij de bende van Fagin heeft aangesloten, ontdekt dat Nancy regelmatig de Brownlows en Maylies ontmoet in het belang van Olivers welzijn. Fagin geeft de informatie door aan Sikes, die Nancy in een vlaag van woede doodslaat en onderduikt. Hij wordt herkend door een woedende menigte en hangt zichzelf per ongeluk op in zijn poging om te ontsnappen.

Meneer Brownlow dwingt Monks om zijn geheimen prijs te geven: hij is Olivers halfbroer en had gehoopt Olivers helft van hun rechtmatige erfenis te stelen. Brownlow smeekt Oliver om de helft van zijn erfenis aan Monks te geven en hem een tweede kans te geven, waar Oliver graag mee instemt. Monks emigreert naar Amerika, maar verkwist zijn geld, vervalt in de misdaad en sterft in de gevangenis. Fagin wordt gearresteerd en veroordeeld tot de galg. De dag voor zijn executie bezoeken Oliver en meneer Brownlow hem in de Newgate Prison. Rose Maylie, die Olivers tante van moederskant blijkt te zijn, trouwt en geniet van een lang leven. Oliver leeft gelukkig met meneer Brownlow als zijn adoptiezoon.

Karakters

- Oliver Twist - een weeskind wiens moeder stierf bij zijn geboorte; vader is dood als Olivers vaderschap wordt onthuld.
- Meneer Bumble - een pedel in het parochiewerkhuis waar Oliver werd geboren
- Mevrouw Mann - superintendent waar de baby Oliver wordt geplaatst tot de leeftijd van 9, die niet in staat is om voor de "boosdoeners" te zorgen, aangezien ze egocentrisch en hebzuchtig is.
- Meneer Sowerberry - een begrafenisondernemer die Oliver als leerling nam
- Mevrouw Sowerberry - de vrouw van meneer Sowerberry
- Noah Claypole - een laffe pestkop, Sowerberry's leerling
- Charlotte - de meid van de Sowerberrys, minnaar van Noah
- Meneer Gamfield - een schoorsteenveger in de stad waar Oliver werd geboren
- Meneer Brownlow - een vriendelijke heer die Oliver in huis neemt, zijn eerste weldoener
- De heer Grimwig - een vriend van de heer Brownlow
- Mevrouw Bedwin - de huishoudster van meneer Brownlow
- Rose Maylie - Olivers tweede weldoener, bleek later zijn tante te zijn
- Mevrouw Lindsay Maylie - de moeder van Harry Maylie. Rose Maylie's adoptietante
- Harry Maylie - de zoon van mevrouw Maylie
- Meneer Losberne - de huisarts van mevrouw Maylie
- Meneer Giles - de butler van mevrouw Maylie
- Meneer Brittles - de klusjesman van mevrouw Maylie
- Duff en Blathers - twee incompetente politieagenten
- Fagin - hek en baas van een criminele bende van jonge jongens en meisjes
- Bill Sikes - een professionele inbreker
- Bull's Eye - de wrede hond van Bill Sikes
- The Artful Dodger - Fagins meest bedreven zakkenroller
- Charley Bates - een zakkenroller in de bende van Fagin
- Toby Crackit - een medewerker van Fagin en Sikes, een inbreker
- Nancy - een van Fagins bende, woont nu bij Bill Sikes
- Bet - een meisje in de bende van Fagin, ooit een vriend van Nancy
- Barney - een crimineel cohort van Fagin

- Agnes Fleming - Olivers moeder
- De heer Leeford - vader van Oliver en Monks
- Old Sally - een verpleegster die de geboorte van Oliver bijwoonde
- Mevrouw Corney - matrone voor het vrouwenwerkhuis
- Monniken - een ziekelijke crimineel, een medewerker van Fagin en de lang verloren gewaande halfbroer van Oliver
- De moeder van Monks - een erfgename die niet van haar man hield
- Meneer Fang - een magistraat
- Tom Chitling - een van de bendeleden van Fagin, keerde ten tijde van de moord terug uit het buitenland

Belangrijke thema's en symbolen

In Oliver Twist vermengt Dickens grimmig realisme met meedogenloze satire om de effecten van het industrialisme op het 19e-eeuwse Engeland te beschrijven en de harde nieuwe Poor Laws te bekritisieren. Oliver, een onschuldig kind, zit vast in een wereld waar zijn enige opties het werkhuis lijken te zijn, een misdaadleven gesymboliseerd door Fagins bende, een gevangenis of een vroeg graf. Uit deze weinig belovende industriële/institutionele setting ontstaat echter ook een sprookje. Temidden van corruptie en degradatie blijft de in wezen passieve Oliver zuiver van hart; hij stuurt weg van het kwaad wanneer de mensen om hem heen eraan toegeven, en op de juiste sprookjesachtige manier ontvangt hij uiteindelijk zijn beloning - hij vertrekt naar een vredig leven op het platteland, omringd door vriendelijke vrienden. Op weg hiernaartoe happy end onderzoekt Dickens het soort leven dat een outcast, weesjongen zou kunnen leiden in het Londen van de jaren 1830. [11]

Armoede en sociale klasse

Armoede is een prominente zorg in Oliver Twist. Door de hele roman heen wijdde Dickens dit thema uit en beschreef sloppenwijken die zo vervallen waren dat hele rijen huizen op het punt van instorten stonden. In een vroeg hoofdstuk woont Oliver samen met meneer Sowerberry de begrafenis van een pauper bij en ziet hij een hele familie opeengepakt in één ellendige kamer. Deze heersende ellende maakt Olivers ontmoetingen met liefdadigheid en liefde aangrijpend. Oliver heeft zijn leven meerdere malen te danken aan zowel grote als kleine vriendelijkheid. [12]

Symboliek

Dickens maakt veel gebruik van symboliek. De 'vrolijke oude heer' Fagin, bijvoorbeeld, heeft satanische trekken: hij is een doorgewinterde corrupter van jonge jongens die de leiding heeft over zijn eigen hoekje van de criminele wereld; hij verschijnt voor het eerst terwijl hij boven een vuur staat met een roostervork vast, en hij weigert te bidden op de avond voor zijn executie. [13]

Karakters

In de traditie van Restoration Comedy en Henry Fielding voorziet Dickens zijn personages van passende namen. Oliver zelf, hoewel “badge en kaartje” als een nederige wees en genoemd volgens een alfabetisch systeem, is in feite “allemaal een wending”. Oliver en zijn naam zijn mogelijk gebaseerd op een jonge werkhuisjongen genaamd Peter Tolliver die Dickens kende toen hij opgroeide . [15]

De hond van Bill Sikes, Bull's-eye, heeft “buikklachten gemeen met zijn baasje” en is een symbool van het karakter van zijn baasje. De wreedheid van de hond vertegenwoordigt de dierlijke wreedheid van Sikes, terwijl de zelfvernietiging van Sikes duidelijk zichtbaar is in de vele littekens van de hond. De hond, met zijn bereidheid om iedereen op Sikes' gril kwaad te doen, toont de dwaze brutaliteit van de meester. Dit wordt ook geïllustreerd wanneer Sikes sterft en de hond sterft ook onmiddellijk. [16]

Nancy verlost zichzelf daarentegen ten koste van haar eigen leven en sterft in gebedshouding. Ze is een van de weinige personages in Oliver Twist die veel ambivalentie vertoont. Haar verhaallijn in de roman weerspiegelt sterk thema's als huiselijk geweld en psychische mishandeling in de handen van Bill. Hoewel Nancy een volwaardige crimineel is, geïndoctrineerd en getraind door Fagin van kinds af aan, behoudt ze genoeg empathie om haar rol in Olivers ontvoering te berouwen en stappen te ondernemen om te proberen het goed te maken. Als een van Fagins slachtoffers, corrupt maar nog niet moreel dood, geeft ze welsprekende stem aan de verschrikkingen van het kleine criminele imperium van de oude man. Ze wil Oliver van een soortgelijk lot redden; tegelijkertijd deinst ze terug voor het idee om verrader te worden, vooral van Bill Sikes, van wie ze houdt. Toen Dickens later werd bekritiseerd omdat hij een “stelende, hoererende slet van de straat” zo'n onverklaarbare omkering van karakter had gegeven, schreef hij haar verandering van gedachten toe aan “de laatste mooie druppel water op de bodem van een opgedroogd, onkruid- goed gestikt”. [17]

Beschuldigingen van antisemitisme

Dickens is beschuldigd van het uitbeelden van antisemitische stereotypen vanwege zijn uitbeelding van het joodse personage Fagin in Oliver Twist . Paul Valley schrijft dat Fagin algemeen wordt gezien als een van de meest groteske joden in de Engelse literatuur, en een van de meest levendige van de 989 karakters van Dickens. [18] Nadia Valman stelt in Antisemitism: A Historical Encyclopedia of Prejudice and Persecution dat Fagins representatie was ontleend aan het beeld van de Jood als inherent slecht, dat de beelden hem in verband brachten met de duivel en met beesten. [19]

De roman verwijst in de eerste 38 hoofdstukken 274 keer [20] naar Fagin als “de jood”, terwijl de etniciteit of religie van de andere personages zelden wordt genoemd. [18] In 1854 vroeg The Jewish Chronicle waarom “alleen joden zouden moeten worden uitgesloten van het 'meelevende hart' van deze grote auteur en machtige vriend van de onderdrukten.” Dickens (die uitgebreide kennis had van het Londense straatleven en de uitbuiting van kinderen) legde uit dat hij Fagin Joods had gemaakt omdat “het helaas waar was, van de tijd waarnaar het verhaal verwijst, dat die klasse van crimineel bijna altijd een Jood was.” [21] Algemeen wordt aangenomen dat Fagin gebaseerd was op een specifieke joodse crimineel uit die tijd, Ikey Solomon . [22] Dickens merkte op dat door Fagin een Jood te noemen, hij geen beschuldiging tegen het Joodse volk had bedoeld, door in een brief te zeggen: “Ik heb geen gevoel voor de Joden, maar een vriendelijke. Ik spreek altijd goed over hen, zowel in het openbaar als privé, en mijn getuigenis af te leggen (zoals ik zou moeten doen) van hun volmaakte goede trouw in transacties die ik ooit met hen heb gehad.” Eliza Davis, wiens echtgenoot het huis van Dickens in 1860 had gekocht toen hij het te koop had aangeboden, schreef aan Dickens uit protest tegen zijn uitbeelding van Fagin, met het argument dat hij “een gemeen vooroordeel tegen de verachte Hebreeër had aangemoedigd”, en dat hij het Joodse volk een groot onrecht had aangedaan. Terwijl Dickens eerst defensief reageerde op het ontvangen van de brief van Davis, stopte hij

vervolgens met het drukken van Oliver Twist, en veranderde de tekst voor de delen van het boek die niet waren ingesteld, wat verklaart waarom Fagin na de eerste 38 hoofdstukken nauwelijks “de Jood” wordt genoemd in de volgende 179 verwijzingen naar hem. Een verschuiving in zijn perspectief is te zien in zijn latere roman *Our Mutual Friend* , terwijl hij het beeld van joden verlost. [18]

Film-, televisie- en theaterbewerkingen

Film

- Oliver Twist (1909), de eerste bewerking van de roman van Dickens, een stille film met Edith Storey en Elita Proctor Otis .

Oliver Twist (1912), een Britse stille verfilming, geregisseerd door Thomas Bentley .

Oliver Twist (1912), een Amerikaanse stille verfilming met Nat C. Goodwin in de hoofdrol .

Oliver Twist (1916), een stille verfilming, met in de hoofdrol Marie Doro en Tully Marshall .

Oliver Twist (1919), een stille Hongaarse verfilming.

Oliver Twist (1922), stille verfilming met Lon Chaney en Jackie Coogan .

Oliver Twist (1933), de eerste geluidsproductie van de roman van Dickens.

Oliver Twist (1948),verfilming van David Lean met Alec Guinness als Fagin.

Manik (1961), Bengaalse film geregisseerd door Bijalibaran Sen die was gebaseerd op deze roman. De filmsterren Pahari Sanyal , Chhabi Biswas , Sombhu Mitra en Tripti Mitra. [24]

Olivier! (1968), Britse muzikale bewerking, winnaar in de categorie Beste Film bij de 41e Academy Awards .

Oliver Twist (1974), een animatiefilm mede geschreven door Ben Starr .

Oliver Twist (1982), een Australische animatiefilm.

Las Aventuras de Oliver Twist (1987), een Mexicaanse animatiefilm.

Oliver & Company (1988), Disney-animatiefilm van volledige lengte, geïnspireerd op het verhaal van Oliver Twist. [5] Het verhaal speelt zich af in het moderne New York City, met Oliver (ingesproken door Joey Lawrence) geportretteerd als een weeskatje, de Dodger als een straatwijze bastaard met een mix van terriër (ingesproken door Billy Joel), en Fagin (ingesproken door Dom DeLuise) als een dakloze zwerver die in de haven woont met zijn roedel zwerfhonden die hij traint om te stelen, zodat hij kan overleven en zijn schuld aan woekeraar Sykes kan terugbetalen (ingesproken door Robert Loggia) . [25]

Twisted (1996), een onafhankelijke film gebaseerd op de roman Oliver Twist van Charles Dickens die zich afspeelt in de gay underground-subcultuur van New York City in de jaren negentig en met in de hoofdrollen een Emmy Award , Tony Award , Grammy Award- winnaar Billy Porter en Academy Award- genomineerde William Hickey (acteur) geregisseerd door Seth Michael Donsky .

Oliver Twist (1997), geregisseerd door Tony Bill en met Richard Dreyfuss en Elijah Wood .

Twist (2003), een onafhankelijke film losjes gebaseerd op de roman Oliver Twist van Charles Dickens

Boy Called Twist (2004), een Zuid-Afrikaanse film die het verhaal in het hedendaagse Kaapstad reset en Fagin verandert in een Ethiopische Rastafari .

Oliver Twist (2005), geregisseerd door Roman Polanski en met in de hoofdrollen Barney Clark en Ben Kingsley .

Twist (2021), moderne versie geregisseerd door Martion Owen, met in de hoofdrol Michael Caine als Fagin. [26] [27]

Televisie

Oliver Twist , een BBC- serie uit 1962 uit 13 afleveringen geregisseerd door Eric Tayler , met Max Adrian als Fagin en Peter Vaughan als Bill Sikes. [28]

Oliver Twist , een tv-film uit 1982 geregisseerd door Clive Donner , met George C. Scott als Fagin en Tim Curry als Bill Sikes.

Oliver Twist , een BBC One- drama uit 12 afleveringen uit 1985, geregisseerd door Gareth Davies , met in de hoofdrollen Eric Porter en Michael Attwell . [29]

Oliver Twist , ITV - dramabewerking uit 1999 met Andy Serkis en Keira Knightley in de hoofdrol .

Oliver Twist , een BBC One- drama uit vijf afleveringen uit 2007, geregisseerd door Coky Giedroyc , met in de hoofdrollen Timothy Spall en Tom Hardy . [30]

Saban's Adventures of Oliver Twist , een geanimeerde Amerikaans-Franse coproductie van 52 afleveringen die werd uitgezonden tussen 1996 en 1997, waar het verhaal wordt gebagatelliseerd voor jongere kijkers, waar Oliver zijn moeder verliest in een menigte in plaats van dood te zijn en de personages worden vertegenwoordigd door antropomorfe dieren. Oliver in deze versie is een jonge hond.

Escape of the Artful Dodger , een Australische tv-serie die zich afspeelt als vervolg, waarin Dodger en Oliver naar de kolonie Australië worden gestuurd.

De heropleving van Animaniacs in 2020 bevatte een tweedelige parodie op het verhaal met de titel "Wakkiver Twist" in seizoen 2, waarin Yakko, Wakko en Dot Warner de rollen speelden van een trio-versie van Oliver, terwijl Fagin wordt gespeeld door de gebruikelijke folie van de Warners. , dr. Otto von Scratchansniff .

Theater

In de bewerking van Charles Zachary Barnett uit 1838, de burletta Oliver Twist in drie bedrijven ; of, The Parish Boy's Progress opende in het Marylebone Theatre in Londen. [31]

Olivier! , een muzikale bewerking van het West End-theater uit 1960 door Lionel Bart . In de originele cast speelde Ron Moody de rol van Fagin (hij zou de rol voor de verfilming opnieuw spelen), en jongens die afwisselden in de jeugdige hoofdrol van de Artful Dodger waren onder meer Phil Collins en

Davy Jones . . [33] Veel nummers zijn goed bekend bij het publiek, zoals " Food, Glorious Food ", " Beschouw jezelf " en " I'd Do Anything ". [34] Oliver Twist is een toneelbewerking uit 2017 van de roman geschreven door Anya Reiss die in première ging in het Regent's Park Theatre. De show werd geregisseerd door Caroline Byrne. [35]

Referenties

- "Oliver Twist | Inleiding en samenvatting" . Encyclopedie Britannica . Gearchiveerd van het origineel op 22 augustus 2019 . Opgehaald op 4 april 2018 .
- Donovan, Frank. De kinderen van Charles Dickens. Londen: Leslie Frewin, 1968, pp. 61-62.
- Dunn, Richard J. Oliver Twist: Heart and Soul (Twayne's Masterwork Series nr. 118). New York: Macmillan, p. 37.
- Dickens, Karel. Oliver Twist . Kiddy Monster-publicatie. P. Samenvatting.
- "Oliver en bedrijf" . 1988. Gearchiveerd van het origineel op 30 mei 2019 . Ontvangen 13 februari 2017 .
- Dickens, Karel. Oliver Twist, of The Parish Boy's Progress Bewerkt door Philip Horne. Penguin Klassiekers, 2003, p. 486. ISBN 0-14-143974-2 .
- Ackroyd, Peter (1990). Dickens . Londen: Sinclair-Stevenson . P. 216. ISBN-nummer 1-85619-000-5.
- Bentley's Diversen , 1837.
- Schlicke, Paul (redacteur). Oxford Reader's Companion van Dickens . Oxford: Oxford University Press , 1999, p. 141.
- "Masterpiece Theater op PBS.org" . PBS . Gearchiveerd van het origineel op 13 augustus 2014 . Ontvangen 7 september 2017 .
- Molenaar, J. Hillis . "De donkere wereld van Oliver Twist " in Charles Dickens (Harold Bloom, redacteur), New York: Chelsea House Publishers, 1987, p. 35
- Walder, Dennis, " Oliver Twist en Charity" in Oliver Twist: een Norton Critical Edition (Fred Kaplan , redacteur). New York: WW Norton , 1993, pp. 515-525
- Miller, ibid., p. 48
- Ashley, Leonard. What's in a name?: Alles wat je wilde weten. Genealogische uitgeverij, 1989, p. 200.
- Richardson, Ruth. "Dickens en het werkhuis: Oliver Twist en de Londense armen." Oxford University Press, VS, 2012, p. 56.
- "Nieuwe Gids" . Gearchiveerd van het origineel op 30 maart 2003 . Ontvangen 30 september 2012 .
- Donovan, Frank, De kinderen van Charles Dickens , p. 79.
- Vallely, Paul (7 oktober 2005). "Dickens' grootste schurk: De gezichten van Fagin" . onafhankelijk.nl . De onafhankelijke. Gearchiveerd van het origineel op 5 december 2008 . Ontvangen 13 februari 2015 .
- Valman, Nadia (2005). "Dickens, Charles (1812-1870)". In Levy, Richard S. (red.). Antisemitisme, een historische encyclopedie van vooroordelen en vervolging . Santa Barbara, Californië: ABC-Clio. blz. 176-177. ISBN-nummer 1-85109-439-3. Gearchiveerd van het origineel op 1 juni 2022 . Opgehaald op 30 december 2020 .
- "Het Project Gutenberg eBook van Oliver Twist, door Charles Dickens" . Gearchiveerd van het origineel op 16 juli 2019 . Opgehaald op 2 juli 2019 .

Uitgaves

Engels

Nederlands

Olivier Twist, of het leven van een weesjongen door Boz-(Charles Dickens), Amsterdam, 1840: Eerste deel, Tweede deel

From:

<https://wiki.kanaalweg.sasteren.nl/> - **Sasteren-Wiki**

Permanent link:

https://wiki.kanaalweg.sasteren.nl/sasteren/auteurs/charles_dickens/olivertwist

Last update: **2025/07/31 17:56**

